

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Cezaevlerinde tutulan hasta mahpusların sağlık hizmetlerine erişiminde ciddi aksaklıklar yaşandığına dair raporlar kamuoyuna yansımaktadır. Hasta Mahpuslara Özgürlük İnisiyatifi'nin 544. hafta eyleminde Marmara 5 No'lu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan 78 yaşındaki İsa Özğan'ın sağlık sorunlarına dikkat çekilmiş olup, Özğan'ın kalp hastalığı, hipertansiyon, diyabet, mide rahatsızlıkları, prostat ve romatizma gibi kronik hastalıklarla mücadele ettiği, cezaevinde iki ayda altı kilo kaybettiği ve ilaçlarına eksiksiz erişemediği belirtilmiştir. Bu tür vakalar, cezaevlerinde mahpusların sağlık hakkına erişimi konusundaki mevcut sorunları gündeme getirmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatları ve Birleşmiş Milletler'in Mahpuslara Muameleye İlişkin Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) kapsamında, devletlerin cezaevinde bulunan mahpuslara insan onuruna yakışır sağlık hizmeti sunma yükümlülüğü bulunmaktadır. Ayrıca, Anayasa'nın 17. ve 56. maddeleri, kişilerin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı ile sağlık hakkını güvence altına almaktadır.

Cezaevlerinde hasta mahpusların sağlık hizmetlerine erişimi, insan hakları ve adalet bağlamında ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Hasta mahpusların sağlık ve ilaç temininde yaşadıkları aksaklıklar, tedavi süreçlerinde yaşanan zorluklar ve cezaevlerindeki fiziki koşullar, bu sorunun boyutlarını daha da derinleştirmektedir. Adalet Bakanlığı, hasta mahpusların sağlık haklarının ihlali konusunda sorumluluk taşımakta olup, ulusal ve uluslararası hukuk gerekliliklerini yerine getirmekle yükümlüdür. Bakanlık, hasta mahpusların sağlık hizmetlerine erişimini güvence altına almak ve ilgili hukuki yükümlülükleri yerine getirmek için etkin bir denetim mekanizması kurmalı ve uygulamalara yönelik şeffaf bir politika izlemelidir.

Bu bağlamda;

23996

1. Cezaevlerinde hasta mahpusların düzenli sağlık kontrollerine erişimi, tedavi süreçleri ve ilaç temini konusunda yaşanan aksaklıkları gidermek adına Bakanlığınız tarafından yürütülen mevcut politikalar nelerdir?
2. Kronik hastalıkları bulunan mahpusların hastane sevklerinin geciktirildiği ve bazı durumlarda engellendiği iddiaları doğru mudur? Bu konuda Bakanlığınız tarafından bir inceleme başlatılmış mıdır?
3. Cezaevlerinde mahpusların sağlık hakkına erişimini güvence altına almak için uluslararası insan hakları normlarına uygun bağımsız denetim mekanizmalarının oluşturulması yönünde herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
4. İsa Özğan gibi çoklu kronik hastalıkları bulunan mahpusların tahliye edilerek tedavilerine uygun koşullarda devam edebilmesi için yürürlükte olan bir düzenleme var mıdır? Eğer yoksa, böyle bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
5. Cezaevlerinin tıbbi altyapısının güçlendirilmesi, revir hizmetlerinin etkinleştirilmesi ve mahpusların reçeteli ilaçlara eksiksiz erişimini sağlamak için Bakanlığınız tarafından planlanan somut iyileştirme projeleri var mıdır?
6. Avrupa İşkenceyi ve İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muameleyi Önleme Komitesi (CPT) raporlarında belirtilen cezaevi sağlık hizmetlerine dair eksikliklerin giderilmesine yönelik Bakanlığınız tarafından alınan tedbirler nelerdir?